

Ympäristöministeriö
PL 35
00023 VALTIONEUVOSTO

Diaarinumero: VN/2193/2019

Asia Lausuntopyyntö: Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi sähköajoneuvojen latausvalmiuksista ja latauspisteistä sekä rakennusten automaatio- ja ohjausjärjestelmistä ja laiksi maankäyttö- ja rakennuslain 18 luvun 126 §:n muuttamisesta

Suomen Omakotiliitto kiittää mahdollisuudesta lausua ja esittää lausuntonaan seuraavaa:

YLEISTÄ

Suomen Omakotiliitto on maamme pientaloasukkaiden ja vapaa-ajan asunnon omistajien valtakunnallinen edunvalvonta- ja palvelujärjestö. **Omakotiliittoon kuuluu 250 vapaaehtoisvoimin toimivaa omakotiyhdistystä ja vapaa-ajan asukkaiden yhdistystä, joiden yhteenlaskettu jäsenmäärä on 74.000 jäsentä.** Omakotiliitto on maamme 1,1 miljoonan pienkiinteistön omistajien ja 2,7 miljoonan asukkaan asialla. Lisäksi liitto ajaa maamme lähes 500.000 vapaa-ajan asunnon omistajien etua.

Johdanto

Ympäristöministeriö pyytää lausuntoa luonnoksesta hallituksen esitykseksi eduskunnalle laiksi sähköajoneuvojen latausvalmiuksista ja latauspisteistä sekä rakennusten automaatio- ja ohjausjärjestelmistä ja laiksi maankäyttö- ja rakennuslain 18 luvun 126 §:n muuttamisesta.

Tausta

Esityksessä ehdotetaan säädettäväksi uusi laki sähköajoneuvojen latausvalmiuksista ja latauspisteistä rakennuksessa sekä rakennuksen automaatio- ja ohjausjärjestelmästä. Ehdotetulla lailla pantaisiin osaltaan täytäntöön muutettu rakennusten energiatehokkuusdirektiivi (EU 2018/844). Direktiivi annettiin osana Euroopan unionin puhtaan energian pakettia, jonka tavoitteena on hillitä ilmastonmuutosta.

Laissa säädettäisiin velvollisuuksia suunnitella ja rakentaa sähköajoneuvojen latauspisteitä ja latausvalmiuksia. Lisäksi laissa säädettäisiin velvollisuuksia suunnitella ja rakentaa isoihin, ei-asuinrakennuksiin automaatio- ja ohjausjärjestelmiä. Esitykseen sisältyy myös ehdotus maankäyttö- ja rakennuslain 18 luvun 126 §:n muuttamiseksi.

Tavoitteet

Esityksen keskeisenä tarkoituksena on panna EPBD 2018 -direktiivin velvoitteet kansallisesti täytäntöön mahdollisimman tarkoituksenmukaisella tavalla. Esityksen tavoitteena on edistää rakennusten automaatio- ja ohjausjärjestelmien lisääntymistä rakennuksissa ja lisätä sähköajoneuvojen latauspisteitä ja latausvalmiuksia rakennuksissa. Tavoitteena on myös helpottaa asukkaan mahdollisuutta ladata sähköautoaan asuinrakennuksen pysäköintipaikoilla tai asuinrakennuksen pysäköintitalossa. Esityksellä pannaan toimeen hallitusohjelman tavoitteita, jotka liittyvät asumisen ja rakentamisen hiilijalanjäljen pienentämiseen, hiilineutraalin yhteiskunnan rakentamiseen ja rakentamisen laadun parantamiseen sekä vähäpäästöiseen liikenteeseen.

Lausuntopyynnön kysymykset:

1. Hallituksen esityksen yleisperustelut

Yleiset kommentit ehdotuksista

Nykytilan kuvaukseen liittyvät kommentit (hallituksen esitysluonnoksen kohta 2, s. 6-35)

Lausunnolla olevalla esityksellä toimeenpannaan uusittu rakennuksen energiatehokkuusdirektiivi, erityisesti sääntely sähköajoneuvojen latausvalmiuksista ja latauspisteistä. Direktiivin vaatimukset eivät koske omakoti- ja paritaloja. Motiva arvioi, että vuoden 2018 lopussa latauspisteitä oli karkeasti 9 000 -13 000 kappaletta yksityisillä kiinteistöillä. Lukema sisältää myös omakotitalouksien latauspisteitä ja voidaan olettaa, että määrä tulee kasvamaan.

Omakotiliitto ilmaisee vakavan huolensa esityksen kunnianhimesta. Suomi toimeenpanisi direktiivin merkittävästi vaativampana, mitä direktiivi itsessään edellyttää. Esityksessä painotetaan vahvasti sähköautoilua, mutta tiedämme, on se tulevaisuuden liikkumisen käyttövoima? Entä muut vaihtoehtoiset polttoaineet, kuten vety, biopolttoaineet ja kaasu. Sääntelyn tulee kuitenkin olla teknologianeutraalia. Vaatimukset latausinfra määräästä ja toteutukset nopeudesta ovat mitoitettu ylisuuriksi. Samaan aikaan teknologia kehitty huomattavalla nopeudella, jolloin esiin nousee huoli siitä, veloitetaanko kiinteistöjenomistajia yli-investoimaan nopeasti vanhenevaan teknologiaan. On kuitenkin muistettava, että ajoneuvojen hankintaan vaikuttaa merkittävästi ajoneuvon hinta ja sähköajoneuvot ovat vielä kuitenkin kalliita.

Lisäksi ylimitoitettu yhden teknologian vaade johtaa merkittävään yleisten sähköverkkojen sekä kiinteistösähköverkkojen vahventamistarpeeseen erityisesti tehon osalta. Jo nyt on todennettavissa, että monopoliasemassa toimivien sähköverkkoyhtiöiden toimitusvarmuusinvestoinnit eivät ole kustannustehokkaita. Jos liikenteessä pääsääntöisesti nojattaisiin vain yhteen polttoaineteknologiaan, vaatii se suuria investointeja sähköverkkoihin. Riippuvuus vain yhdestä teknologiasta tai toimialasta ei ole yhteiskunnankannalta järkevää. Ylipäätään esityksen latausinfra kustannusarviot ovat mitoitettu liian alhaisiksi.

Omakotiliitto esittää, että sähköautojen latausinfra sääntelyssä pitäydytään direktiivin edellyttämässä tassa.

Uusittu rakennuksen energiatehokkuusdirektiivi antaa jäsenvaltioille mahdollisuuden myös velvoittaa asentamaan automaatio- ja ohjausjärjestelmä kaikkiin uusiin rakennuksiin. Omakotiliitto pitää hyvänä, ettei veloitetta uloteta koskemaan pientaloja, koska kustannus suhteessa saavutettaviin päästövähennyksiin olisi korkea. Omakotiliitto ja omakotiasukkaat haluavat kantaa vastuuta ilmastomuutoksesta elämän eri osa-alueilla. Sääntelyssä tulee huomioida kotitalouksien tosiasiallinen taloudellinen tilanne. Kaikilla ei ole mahdollisuuksia investoida, energiaköyhyys on myös Suomessa tunnistettu ilmiö. Sääntelyn sijaa kotitalouksia tulee kannustaa toimiin. Pienetkin teot ovat hyväksyttäviä ja auttavat ilmastomuutoksen hillinnässä.

2. Hallituksen esityksen vaikutukset (hallituksen esitysluonnoksen kohta 4, s. 40-50)

Taloudelliset vaikutukset. Arvioikaa myös omasta näkökulmastanne ehdotusten taloudellisia vaikutuksia.

Vaikutukset viranomaisten toimintaan

Ympäristövaikutukset

Yhteiskunnalliset vaikutukset

Onko esityksessä jäänyt joitakin olennaisia vaikutuksia huomioimatta? Jos on, niin mitä?

3. Kommentit pykäläehdotuksiin ja niiden perusteluihin (Laki sähköajoneuvojen latausvalmiuksista ja latauspisteistä rakennuksessa sekä rakennuksen automaatio- ja ohjausjärjestelmästä)

1 luku Yleiset säännökset

Lain tarkoitus (1 §)

Soveltamisala (2 §)

Määritelmät (3 §)

Suhde muuhun lainsäädäntöön (4 §)

2 luku Sähköajoneuvojen latauspiste ja latausvalmius rakennuksessa

Uuden rakennuksen varustaminen sähköajoneuvon latauspisteellä ja latausvalmiudella (5 §)

Laajamittaisesti korjattavan rakennuksen varustaminen sähköajoneuvon latauspisteellä ja latausvalmiudella (6 §)

Olemassa olevan rakennuksen varustaminen sähköajoneuvon latauspisteellä (7 §)

Pysäköintitalon varustaminen sähköajoneuvon latauspisteellä ja latausvalmiudella (8 §)

Sähköajoneuvon latausvalmiutta ja latauspistettä koskevat vaatimukset (9 §)

Asukkaan mahdollisuus sähköauton latauspisteeseen (10 §)

3 luku Rakennuksen automaatio- ja ohjausjärjestelmä

Uuden rakennuksen varustaminen rakennuksen automaatio- ja ohjausjärjestelmällä (11 §)

Korjaus- ja muutostyön kohteena olevan rakennuksen varustaminen rakennuksen automaatio- ja ohjausjärjestelmällä (12 §)

Olemassa olevan rakennuksen varustaminen rakennuksen automaatio- ja ohjausjärjestelmällä (13 §)

Rakennuksen automaatio- ja ohjausjärjestelmän vaatimukset (14 §)

Rakennuksen automaatio- ja ohjausjärjestelmän asentamisvelvollisuutta koskeva poikkeus (15 §)

4 luku Valvonta

Valvontaviranomainen (16 ja 17 §)

Tiedonsaantioikeus ja oikeus tehdä tarkastuksia (18 ja 19 §)

Pakkokeinot (20 §)

Uhkasakko ja teettämishukka (21 §)

Perittävät maksut (22 §)

Muutoksenhaku valvontaviranomaisen päätökseen (23 §)

5 luku Erinäiset säännökset

Voimaantulo ja siirtymäsäännös 24 §

4. Kommentit pykäläehdotuksiin ja niiden perusteluihin (Laki maankäyttö- ja rakennuslain 18 luvun 126 §:n muuttamisesta)

Kommentit

5. Muut kommentit

Kommentit

6. Lisäkysymys

Rakennusten energiatehokkuusdirektiivin muutos (2018/844) mahdollistaa pieniä- ja keskisuuria yrityksiä koskevan poikkeuksen. Direktiivin 8 artiklan 4 kohdan mukaan jäsenvaltioilla on mahdollisuus jättää säätämättä tai soveltamatta ei-asuinrakennuksia koskevat 8 artiklan 2 ja 3 kohdan velvoitteet rakennuksille, jotka ovat pienten ja keskisuurten yritysten omistuksessa ja käytössä. Tämä tarkoittaisi sitä, että pienten- ja keskisuurten yritysten omistuksessa ja käytössä olevat rakennukset voitaisiin jättää kokonaan sähköajoneuvojen latausvalmiutta ja latauspisteitä koskevien lain velvoitteiden ulkopuolelle. Lakiluonnoksessa ei poikkeusta ole käytetty, joten näille rakennuksille sovelletaan lain velvoitteita kuten muihin rakennuksiin.

Kannatan lakiluonnosta

Pk-yrityksiä koskeva poikkeus tulisi ottaa käyttöön

En ota kantaa

kunnioittavasti

Suomen Omakotiliitto ry

Ari Rehnfors
puheenjohtaja

Kaija Savolainen
toiminnanjohtaja